

blev startet i min forgængers tid. Der blev antydet nogle muligheder i forbindelse med det problem, vi kredser om, men undersøgelsen drejede sig først og fremmest om private aktionærers vilkår, 100.000-kr.-grænsen, 3-års-reglen osv.

Man kunne jo spørge sig selv: Jamen hvis det blev antydet allerede dengang, hvorfor greb man så ikke ind allerede dengang? Men på et senere tidspunkt forelå der altså en betænkning, og der var et møde blandt embedsmændene. Alt det har jeg redegjort for. Jeg har også redegjort for, hvor meget jeg vidste, og hvornår jeg fik det at vide, og jeg synes bare, spørgeren burde se på de besvarelser, som allerede er givet.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Jacob Buksti i anden omgang, så derfor må talerstolen viges til fordel for hr. Jacob Buksti.

Jacob Buksti (S):

Jeg er ked af, at jeg bliver nødt til at tage ordet i anden omgang, men jeg har jo ikke ret til flere korte bemærkninger.

Jeg bliver nødt til at sige, at det er altså ikke rimeligt, at ministeren påstår, at jeg ikke har læst, hvad der er svaret. Jeg har det her, og jeg har selv været til stede alle de onsdage, hvor sagen har været på dagsordenen, så jeg synes, ministeren skulle stikke piben ind og forholde sig til det, der foreligger.

Ministeren har ikke på noget tidspunkt svaret på, hvorvidt han selv er blevet præsenteret for problemet – ja eller nej – og hvorfor der ikke er truffet nogen beslutning om, hvorvidt der skulle foretages noget. Det kan ministeren bare svare på, og ministeren skal ikke påstå heroppefra, at undertegnede ikke har sat sig ind i sagen. Jeg har en stor sagsmappe og har været med hver eneste gang, og det ved ministeren godt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 18.50

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 128:

Forslag til folketingsbeslutning om børnefamiliers ret til omsorgsdage.

Af Villy Søvndal (SF) m.fl.

(Fremsat 17/2 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringen er fuldt ud opmærksom på, at de vilkår og det pres, som børnefamilierne lever under i dag, gør det vanskeligt for familierne at få det hele til at hænge sammen.

Regeringen har allerede taget en række store og små initiativer, som giver bedre vilkår for børnefamilierne. Vi har først og fremmest fået vedtaget 1 års fleksibel barselorlov; vi har sikret, at lønmodtageren kan aftale med sin arbejdsgiver at gå på deltid; vi har forbedret mulighederne for pasning af barn uden for egen bopælskommune; vi har forbedret rammerne for madordninger i skolerne; vi har skabt bedre mulighed for pasning af børn i eget hjem, og vi har indført større valgfrihed af praktiserende læge. Det er såvel store som små skridt, men de vedrører alle sammen de livs- og arbejdsvilkår, der kendetegner børnefamiliernes hverdag.

Vi skal desuden se på de rammer, der findes for den enkelte families dagligdag i form af boligforhold, sundhedstilstand, arbejdsforhold og pasningsmuligheder, og som er med til enten at fremme gode betingelser for familien eller sætte begrænsninger for familien. Regeringen har som bekendt nedsat et ministerudvalg, der skal kortlægge problemfelterne og komme med konkrete forslag, der kan skabe større fleksibilitet, frihed og kvalitet i arbejdsliv og familieliv, men regering og Folketing kan og skal vel heller ikke gøre det hele alene.

Bedre rammer må følges op af de centrale aktører, der har det konkrete ansvar i dagligdagen. Kommunerne skal sikre, at den offentlige service svarer til familiernes behov. Arbejdsmarkedets parter kan gøre mere for, at overenskomsterne og den daglige ledelse og samarbejdet på arbejdspladserne fremmer fleksibilitet og familievenlige arbejdspladser, og der er allerede i dag på flere områder skabt mulighed for, at den

ansatte og arbejdsgiveren kan tilrettelægge arbejdet på virksomheden mere fleksibelt.

Det handler imidlertid også om, at den enkelte familie udnytter rammerne og prioriterer en tilværelse, der hænger sammen. Det er regeringens intention med ministerudvalget at få skabt et overblik over de barrierer, der gør hverdagen vanskelig for familierne og at foreslå nogle konkrete initiativer, der kan bane vejen for, at der bliver skabt en bedre sammenhæng og kvalitet i arbejds- og familieliv.

Omsorgsdage er et område, der i dag helt naturligt opfattes som overenskomstparternes område. Lønforhold og herunder betaling for fravær er et kerneområde for overenskomsterne. Lønforhold er et område, som Folketinget hidtil har overladt til arbejdsmarkedets parter, og det mener jeg er med velberåd hu, for lønforhold bør der ikke lovgives om. Lønnen fastlægges af arbejdsmarkedets parter i fællesskab og ude på de enkelte virksomheder.

Det er ikke længe siden, at SF selv afviste Kristendemokraternes beslutningsforslag nr. B 61 om ved lovgivning at indføre en række lønmodtagerrettigheder, der ellers reguleres i overenskomsterne. Begrundelsen var, at det er en opgave for arbejdsmarkedets parter og ikke for Folketinget.

Der er i dag gode muligheder for forældre til at holde omsorgsdage i medfør af både overenskomsterne og lovgivningen. I den offentlige sektor har overenskomstparterne øremærket omsorgsdage til forældre, i finanssektoren har alle ansatte omsorgsdage i medfør af overenskomsten, og på det øvrige private overenskomstområde er der feriefridagene, hvor dagene oprindeligt var øremærket til børnefamilierne, mens alle ansatte nu i stedet har fået 5 feriefridage.

Sidst, men ikke mindst, er der de muligheder, som den fleksible barselorlov giver. Forældre har mulighed for at udskyde en del af barselorloven til senere, og forældrene kan aftale med arbejdsgiveren, at orloven kan holdes som omsorgsdage, f.eks. i forbindelse med barns sygdom.

Jeg skal afslutte med at sige, at regeringen ikke kan støtte SF's forslag.

Kl. 18.55

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg synes, der er meget langt fra socialministerens udmelding i vinterferien om, at det er et påtrængende tema, til beskæftigelsesministerens

tale. Beskæftigelsesministeren opremsede en lang række af regeringens initiativer: barselorlov, deltid, pasning uden for hjemkommunen, madordning og valg af praktiserende læge. Jeg vil sådan set bare bede beskæftigelsesministeren præcisere, at ingen af de ting løser problemerne, når en familie har et sygt barn. Er det ikke rigtigt forstået?

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil gerne præcisere, at som jeg sagde – og det vil jeg gerne gentage, hvis det er forbigået hr. Villy Søvnalds opmærksomhed – er omsorgsdage et område, der i dag helt naturligt opfattes som overenskomstparternes område. Lønforhold, herunder betaling under fravær, er et kerneområde for overenskomsterne, og jeg kan tilføje, at da vi behandlede Kristendemokraternes forslag B 61, afviste SF det, idet man henviste til, at forholdene hørte under overenskomstområdet.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg prøver at finde regeringens linje i dette spørgsmål, for jeg blev så glad, da socialministeren viste regeringens menneskelige ansigt i vinterferien og foreslog en række børnepolitiske initiativer, herunder børneomsorgsdage. Er det rigtigt forstået, at beskæftigelsesministeren med et håndkantslag bare afviser socialministerens overvejelser om omsorgsdage med den tale, beskæftigelsesministeren lige har holdt?

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det kan ikke undre, at omsorgsdage er en af de mange ideer, der bliver nævnt, når jeg beder alle ministre om at komme med forslag til gode ideer på arbejds- og familielivsområdet, og det er vigtigt at påbegynde en sådan proces åbent og fordomsfrit. Så må man bagefter se på nødvendigheden af de enkelte forslag og samtidig afveje fordele og ulemper.

Som jeg sagde indledningsvis, er det heller ikke sådan, at vi har noget at udsætte på intentionerne bag et forslag om omsorgsdage. Men vi kan ikke støtte SF's forslag, og det er ud fra samme begrundelse, som SF afviste Kristendemokraternes forslag om at lovfæste nogle rettigheder med. Både SF og regeringen hænger vel om

den danske model og vil sikre, at det er arbejdsmarkedets parter, der aftaler disse forhold.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Vi er mange, der gerne vil fastholde betydningen af, at arbejdsmarkedets parter aftaler de essentielle forhold på arbejdsmarkedet, men der er jo en række områder, hvor der i forvejen er lovgivning, f.eks. ferieloven og meget andet. Her har man sagt, at der er nogle ting, som det er vigtigt at få fastslået som lovfæstede rettigheder for alle på arbejdsmarkedet, og som ikke er kerneområder for det, som arbejdsmarkedets parter skal tage sig af, altså lønforhold, arbejdsforhold osv.

Man må vel sige, at omsorgsdage hænger tæt sammen med ferie, og ligesom man har valgt at sige, at ferie er et lovgivningsspørgsmål, er det vel naturligt at sige, at omsorgsdage er et lovgivningsspørgsmål på linje med barselorlov. Derfor undrer det mig lidt, at ministeren mener, at det skulle være helt fastlagt, at omsorgsdage hører under overenskomstsyste-
met.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi kan i hvert fald se, at parterne selv opfatter det som et område, der skal afklares mellem arbejdsgivere og lønmodtagere i overenskomstforhandlingerne, fordi en række kollektive overenskomster er kommet på banen i både den private og den offentlige sektor. Derfor er lønforhold nok et kerneområde, som skal aftales i de kollektive overenskomster.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at det at aftale lønforhold er et kerneområde i overenskomsterne; det er der overhovedet ingen uenighed om. Men nu handler det om omsorgsdage, som jo ikke rent umiddelbart er en del af lønnen.

Det er klart, at ved overenskomstforhandlingerne prøver man at få så meget som muligt, og når lovgiverne indtil nu ikke har været i stand til at få lovfæstet noget af det, der er helt essentielt for børnefamilierne, nemlig retten til nogle omsorgsdage, så man kan være hjemme hos sine børn, når de er syge, har man selvfølgelig de steder, hvor man har haft styrken til det, fået det ind i overenskomsterne, ligesom man har kæmpet sig frem til, at barselfonden er kommet højt

på dagsordenen, fordi politikerne endnu ikke har fået fastsat en central barselfond ved lovgivning.

Kl. 19.00

Der er nogle områder, vi faktisk lovgiver om – barselorlov, ret til sygedagpenge, ferie osv. – og omsorgsdage hører naturligt hjemme her og ikke under kerneområderne i overenskomsterne som løn og andre ting, vi ikke lovgiver om. Jeg forstår ikke, at ministeren ikke kan se det.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg har opfattet SF's forslag på den måde, at man tænker på løn. Det kan vi måske få afklaret senere, men hvis det er løn, det drejer sig om, hører det jo typisk hjemme i de kollektive overenskomster.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Man bliver en gang imellem lidt forvirret over denne regering. Først siger socialministeren, at børnefamilierne har brug for omsorgsdage, og i dag hører vi beskæftigelsesministeren sige, at det er slet ikke noget, vi skal blande os i her i Folketinget.

Derfor vil jeg godt stille beskæftigelsesministeren et spørgsmål, som man kan svare ja eller nej til, altså ikke nogen udenomssnak: Er det regeringens holdning, at omsorgsdage kun skal på banen, når man forhandler overenskomst, og ikke er noget, vi skal blande os i her i Folketinget? Ja eller nej.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg glæder mig meget til at høre fru Bundsgaards ordførertale, for så vil noget af mystikken jo blive afklaret: om Socialdemokratiet mener, at det er noget, vi skal lovgive om.

Nu er jeg jo i den gode situation, at jeg er formand for det udvalg, som regeringen har nedsat, og hvor der sidder en lang række ministre. I øjeblikket prøver vi at kortlægge, hvilke barrierer der findes for børnefamilierne med hensyn til institutioners åbningstider, offentlige kontors åbningstider, valg af børneinstitution tæt ved arbejdsplads og tæt ved bopæl osv. osv., og det arbejde vil munde ud i, at vi kommer med et katalog af ideer, som vi så må prioritere til sin tid.

For så vidt angår de netop indgåede overenskomster, er de jo til afstemning nu. Det skal vi respektere, og jeg synes stadig, det er vigtigt, at vi fastholder, at vi ikke griber ind i overenskomsterne, og at lønforhold aftales mellem arbejdsmarkedets parter.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg er da glad for, at beskæftigelsesministeren glæder sig meget til at høre min tale, og det kan han også roligt gøre. Nu er det desværre ikke os, der sidder på regeringsmagten, men beskæftigelsesministeren er en del af regeringen, og jeg må indrømme, at jeg synes, det er lidt sølle, at vi ikke kan få et klart svar fra regeringen på spørgsmålet, om den går ind for, at omsorgsdage kun hører til på overenskomstområdet, og den derfor underkender socialministeren, eller om man mener, at socialministeren har ret. Det kan vi åbenbart ikke få at vide af regeringen i dag.

Så vil jeg sige til beskæftigelsesministeren, at man kan godt høre, at beskæftigelsesministeren ikke har små børn. Beskæftigelsesministeren går op i åbningstider hos købmanden, og hvad ved jeg, men ikke i det, som vi, der har små børn, har behov for, nemlig at vi kan være hos vores børn, når de har brug for det.

Der er et andet spørgsmål, jeg gerne vil stille beskæftigelsesministeren: Hvad med det børneudvalg, der er talt så meget om? Hvornår får vi noget at vide fra det? Hvor lang tid skal de forskellige forslag, der kommer, syltes, før der kommer et reelt udspil fra regeringens side?

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Udvalget er godt i gang med sit arbejde. Vi har haft de to første møder, vi har planlagt de næste møder, og jeg håber da, at vi engang over sommeren kan præsentere vores forslag.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Tak til ministeren, og så er det næste ordfører.

Charlotte Antonsen (V):

Da Venstres ordfører, fru Eva Kjer Hansen, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre Venstres ordførertale og for det første slå fast, at der ikke er megen sammenhæng i SF's politik.

Folketinget behandlede for nylig B 61 fra Kristendemokraterne om minimumsrettigheder på

arbejdsmarkedet, og her var den klare melding fra SF, at ideerne i forslaget var rigtige, men at det skulle overlades til arbejdsmarkedets parter at gennemføre dem, for netop derved blev det vist, at omsorgsdage og den slags var ført ind under den danske model. Det var altså, hvad SF sagde dengang, men nu er SF åbenbart vendt på en tallerken og har mistet respekten for den danske model.

SF foreslår, at alle forældre med børn under 3 år skal have ret til 6 omsorgsdage, og at forældre med børn over 3 år skal sikres 3 omsorgsdage. Man foreslår det uden skelen til, at dette om noget er et anliggende for arbejdsmarkedets parter, uden skelen til, at der allerede i dag er en række muligheder for lønmodtagerne, og uden skelen til, hvad det i givet fald ville koste.

Kl. 19.05

I Venstre kan vi ikke støtte SF's forslag, men vi støtter ideen om omsorgsdage og finder det positivt, at der i den offentlige sektor er aftalt omsorgsdage, ligesom der i den private sektor er aftalt feriefridage. Jeg er ikke i tvivl om, at forældrene finder disse tiltag gode, og jeg hilser velkommen, at arbejdsmarkedets parter i overenskomstaftalerne kan få sådanne tiltag gennemført. Det viser den danske models levedygtighed, for nu at blive i SF-sproget.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Næste ordfører er fru Lotte Bundsgaard.

Lotte Bundsgaard (S):

Der er ingen tvivl i vores sind: Børnene er de vigtigste medborgere i vort samfund, og alle forældre og bedsteforældre ved det også. Hverdagen fungerer kun, hvis vores børn og børnebørn har et godt liv, og derfor skal vi gøre alt, hvad vi kan for at sikre vores børn en god tilværelse.

Men hvad kræver et godt børneliv? Det kræver først og fremmest den kærlighed og omsorg fra forældrene, som vi ikke kan lovgive os ud af. Det gode børneliv kræver også, at rammerne om vores børns liv er i orden, at daginstitutionerne er af høj kvalitet, at pædagogerne er godt uddannede, og at der er rum og plads til børns udfoldelse. Det kan vi til gengæld lovgive om, og det skal vi hele tiden følge op på.

Derudover kræver det gode børneliv også, at forældrene har tid til børnene, når børnene har behov for det – når børnene er syge, når børnene skal starte i skole, eller når børnene bare har en af de dage, hvor de virkelig har brug for, at mor eller far er hos dem. Derfor bifalder Socialdemo-

kraterne, at omsorgsdage efterhånden er blevet en del af mange overenskomster. Omsorgsdage gør det nemlig muligt for forældre at kunne kombinere arbejdsliv med familieliv, og vi Socialdemokrater mener derfor, at det er et yderst sympatisk forslag, vi nu skal behandle.

Vi støtter tanken om, at forældre skal have ret til omsorgsdage og dermed tid til børnene, når børnene har behov for det. Samtidig ved vi imidlertid, at arbejdsmarkedet har behov for arbejdskraft, og at den forlængede barselorlov har ført til, at mange forældre, især mødrene, er væk fra deres arbejdsplads i lang tid. Det er de forhold, vi skal afveje over for hinanden, når vi skal skabe en bedre familiepolitik – en familiepolitik, der sikrer, at vi som forældre kan give vores børn et rigtig godt børneliv, samtidig med at vi selv kan have et arbejdsliv og et familieliv, der hænger sammen.

Derfor var vi også glade, da socialministeren i Jyllands-Posten den 9. februar spillede ud med et forslag om, at forældrene skulle have ret til omsorgsdage. Der gik dog ikke mange timer, før det viste sig, at socialministeren endnu en gang havde nogle gode holdninger, men at hun ikke kunne få dem igennem i regeringen – at det kun var spil for galleriet eller sågar bragesnak, som Dansk Folkeparti kaldte socialministerens udspil, da vi debatterede børnefamilier i tirsdags.

Siden er det da også gået, som det efterhånden altid går med denne regering: Når det kommer til stykket, sker der ikke rigtig noget. Når det kommer til stykket, har regeringen ikke nogen holdning om, at forholdene for børnefamilierne skal forbedres. I dag fortalte beskæftigelsesministeren nemlig endnu en gang, at det er noget, man måske vil diskutere i et udvalg, som måske kommer med et resultat på et tidspunkt i løbet af sommeren. Børnefamiliernes behov bliver, som så mange andres behov, syltet i den nuværende regerings regeringsapparat.

Vores holdning er klar. Vi er enige i, at børnefamilierne har behov for flere omsorgsdage, vi er positive over for beslutningsforslaget, og vi glæder os meget til udvalgsarbejdet.

Så skulle jeg hilse fra den radikale ordfører, der desværre ikke kan være til stede, og sige, at de er enige i intentionerne i forslaget, men at de ikke er sikre på, at det er den helt rigtige måde at gøre det på. Det Radikale Venstre vil derfor tage endelig stilling i forbindelse med udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg vil gerne spørge fru Lotte Bundsgaard, hvad der er årsagen til, at Socialdemokratiet har ændret holdning, siden fru Karen Jespersen var socialminister. Dengang udtalte fru Karen Jespersen, at det var overbudspolitik, og at det simpelt hen var utrolig dyre forslag, hvis man skulle føre dem ud i livet på én gang, sådan som SF foreslår. Dengang i 1998 var Socialdemokratiet imod, hverken socialministeren eller Socialdemokratiets ordfører ville være med til noget, men hvad er det for en udvikling, der er sket siden 1998, som gør, at Socialdemokratiet nu går positivt ind for omsorgsdage?

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Vi har hele tiden ment, at det var en rigtig, rigtig god idé med omsorgsdage, fordi vi ved, at vores børn har brug for, at vi er der, når de har behov for, at vi skal være der.

Kl. 19.10

Det, der var problemet i 1998, var, hvor penge skulle findes, og hvordan vi kunne sikre, at arbejdsmarkedet ikke blev drænet for kraftigt for arbejdskraft, og det er også det, vi skal diskutere i udvalget nu: Kan vi lave om på nogle af de eksisterende ordninger? Det er noget af det, vi gerne vil diskutere, for vi synes, at det mest afgørende er ikke, at vi kan holde orlov, når vi selv har behov for det, men at vi kan være hos vores børn, når de har behov for det.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Det, der undrer mig, er, at som det fremgår af alle de referater, jeg har fra dengang, og af det, jeg har hørt, var Socialdemokratiet jo ikke indstillet på at diskutere med SF i udvalget, om det var en god idé. Det blev blankt afvist af socialministeren dengang i 1998, og jeg tror, hr. Villy Søvndal kan bekræfte, at der var ikke optræk til, at Socialdemokratiet var villig til at diskutere, om det var en god idé.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg kan sige, at vi mener, at vi forældre skal kunne være der, når vores børn har behov for det. Hvis vores børn en dag har behov for, at vi er hjemme hos dem, fordi de har en skidt dag, eller de skal begynde i skolen, eller de ikke er helt raske endnu, så de kan komme i børnehaven, me-

ner vi, forældrene skal have en mulighed for at kunne være sammen med dem. Det er helt klart vores holdning. Men samtidig er det vigtigt, at vi ser på alle de modeller, der er sat op for børnefamilierne, og undersøger, om vi kan lave nogle af dem lidt om, så der på den måde kan blive mulighed for at indføre de her omsorgsdage. Det er klart vores holdning.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det lyder som det sædvanlige med, at Socialdemokraterne ved bedre.

Fru Lotte Bundsgaard startede med fnysende at tage afstand fra, at socialministeren har gjort sig nogle tanker om, hvordan vi kan forbedre børns vilkår. Fru Lotte Bundsgaard var meget hånlig under spørgerunden til ministeren, men nu kan vi høre, at Socialdemokratiet slet ikke har fundet sine egne ben endnu i denne sag.

Fru Bundsgaard siger, at man kan stemme for forslaget, hvis pengene kan findes, men vil Socialdemokratiet ikke fortælle os, hvor pengene skal findes? Skal de tages fra de handicappede? Jeg kunne høre, at det var noget, man skal finde i udvalgsarbejdet i Socialudvalget, men hvad er det for nogle grupper i det danske samfund, som skal have færre penge? Man er fnysende over for, at regeringen undersøger sagen, men samtidig tillader man sig at sige: Det er for resten lige det, vi har behov for, men vi tør ikke sige klart ja her i dag, for vi skal lige have sagen undersøgt nærmere.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Nu skal fru Charlotte Antonsen være opmærksom på, at socialministeren er med i en regering, der har et parlamentarisk flertal bag sig her i Folketinget. Det vil sige, at når man som socialminister spiller ud med forslag, må man regne med, at det er noget, der kan blive gennemført.

Det, vi er i gang med nu, er at behandle et beslutningsforslag, og jeg har sagt, at vores holdning er helt klart, at vi gerne vil se på, hvordan omsorgsdagene kan sikres. Men på samme måde, som når vi ellers behandler lovgivning, er det klart, at i udvalget skal vi finde ud af, hvordan vi kan finde pengene, for vi lover ikke folk gaver uden at have betalt regningen. Men det tror jeg faktisk også godt vi kan finde ud af, når vi kommer i gang med udvalgsarbejdet.

Desværre er jeg jo ikke socialminister, og derfor er der trods alt forskel på, når jeg siger noget,

og når socialministeren siger, at det og det og det vil regeringen gerne gøre for børnefamilierne. Vi må opleve, at det bliver syltet, fordi bl.a. beskæftigelsesministeren ikke er enig med socialministeren i, at vi skal have omsorgsdage, men jeg vil godt sige det klart og tydeligt: Vi Socialdemokrater mener, at der skal indføres omsorgsdage, så vi kan være hos vores børn, når børnene har behov for det.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Den socialdemokratiske ordfører taler desværre udenom, og jeg fatter simpelt hen ikke, at man kan stå som socialpolitisk ordfører og håne en socialminister for at begynde at overveje, hvordan man kan gøre det bedre for børnene. Jeg synes, det er småpinligt af et parti, der for nylig har været regeringsparti.

Så siger man, at man måske vil være med til et eller andet, hvis der kan findes nogle penge, men vi er nødt til at få nogle mere klare svar. Det sociale område har jo trods alt engang været et kerneområde for Socialdemokratiet, men i dag har man ikke svar på noget som helst i dette lille, enkle beslutningsforslag. Man kan ikke sige ja eller nej til, om man vil stemme for det, og man kan ikke sige, hvordan det skal finansieres. Man kan kun henvise til, at man på nogle lukkede udvalgsmøder vil diskutere yderligere og overveje yderligere, og det er simpelt hen for slapt.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Først vil jeg sige til fru Charlotte Antonsen, at der er sådan set ikke nogen grund til at blive sur over, at jeg faktisk er meget enig med socialministeren i, at vi skal have nogle flere omsorgsdage.

Jeg tror faktisk, at socialministeren gerne vil gøre meget godt, og derfor var jeg også glad, da socialministeren spillede ud med flere omsorgsdage. Desværre er bl.a. beskæftigelsesministeren ikke enig med socialministeren, og hvorfor skulle jeg håne socialministeren? Jeg roser jo netop socialministeren for de forslag, hun kommer med.

Kl. 19.15

Fru Charlotte Antonsen siger, at jeg ikke kan svare på noget som helst som socialpolitisk ordfører. Jeg vil gerne sige det klart endnu en gang: Vi Socialdemokrater synes, det er en rigtig god idé med omsorgsdage. Vi Socialdemokrater er

glade for, at SF har fremsat det her forslag. Vi Socialdemokrater vil gerne være med til under udvalgsarbejdet at finde de penge, vi skal finde.

Jeg kunne jo også bare stå heroppe og spille smart og dele gaver ud til højre og venstre, sådan som den nuværende regering gør, uden at tænke på, hvad konsekvenserne ville være af det. Den måde agerer Socialdemokrater ikke på, men for at gentage det, så selv fru Charlotte Antonsen har forstået det, så synes vi, at det er en rigtig god idé med omsorgsdage, så vi forældre kan være hos vores børn, når vores børn har behov for det.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Sådan som jeg forstår fru Lotte Bundsgaard, så står fru Lotte Bundsgaard her og siger, at der er nogle konkrete problemer, som børnefamilier i deres dagligdag løber ind i. Det er jeg sådan set meget enig med fru Lotte Bundsgaard i. Så siger fru Lotte Bundsgaard også, at dem vil fru Lotte Bundsgaard sådan set gerne prøve på at løse, men fru Lotte Bundsgaard har ikke løsningen lige nu.

Det er sådan set reelt nok. Det undrer mig bare, at når socialministeren gør det samme og siger, at der er nogle ting, vi gerne vil tage fat på, spiller ud og siger, at vi har nogle tanker, at vi nu vil sætte os ned og grundigt gennearbejde de tanker, vi har, og sørge for, at vi kan komme med nogle forslag, der gør det lettere for børnefamilier i deres dagligdag, og vi så sætter os ned og har et ministerudvalg med flere deltagende ministre, som gennearbejder de her forslag, ja, så er det pludselig en syltekrukke. Men det er ikke nogen syltekrukke, når fru Lotte Bundsgaard lige vil overveje tingene.

Er det ikke i virkeligheden, fordi det faktisk er vældig godt at gennemtænke tingene og komme med et samlet udspil fra regeringens side?

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg vil godt sige til fru Charlotte Dyremose, at socialministeren og jeg jo sådan set er enige om, at det er en god idé med omsorgsdage. En af de ting, jeg ved som børnefamilie, og jeg ved fra alle de børnefamilier, jeg kender, er, at det, vi har allermost behov for, er at kunne blive hjemme hos vores børn, når de har behov for det.

Så kan man godt i et ministerudvalg diskutere åbningsstider hos købmanden, men det er så-

dan set ikke det, der er det vigtigste i vores hverdag. Det er, at vi kan kombinere arbejdsliv med familieliv, at vi kan være på arbejde og gøre vores bedste, og at vi kan sikre, at vores børn får et godt børneliv.

Hvad er det så, fru Charlotte Dyremose klandrer mig for? Det er, fordi jeg siger, at jeg synes, at omsorgsdage er en rigtig god idé. Vi vil gerne bakke op om det her forslag, men før vi kan være sikre på, at vi kan stemme for det, skal økonomien være på plads.

Det nytter ikke noget, at jeg bare står heroppe og lover gaver til højre og venstre. Jeg siger, at det er noget, vi må kunne finde en løsning på eventuelt ved en omfordeling inden for børnefamilieområdet eller noget andet.

Nu er det et beslutningsforslag, vi behandler. Der er ikke noget konkret finansieringsforslag, men jeg siger helt klart, at vi mener, at vi skal finde en løsning på det her og sikre børnefamilierne omsorgsdage.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg tror desværre ikke helt, fru Lotte Bundsgaard hørte, hvad det var, jeg med fru Lotte Bundsgaards ord klandrede hende for. Det, jeg klandrer hende for, er sådan set at kalde det en syltekrukke, når man forsøger i sammenhæng at lave en politik, der sikrer, at børnefamilien får de bedst mulige forhold.

Det handler ikke kun om lukketider eller kun om andre ting. Der er en lang række forslag, som bliver diskuteret og gennearbejdet og overvejet grundigt, sådan at vi kan sørge for, at vi laver en sammenhængende politik og prøver på at hjælpe børnefamilierne.

Det kalder jeg ikke en syltekrukke, og det undrer mig, at fru Lotte Bundsgaard vil kalde det en syltekrukke, at man forsøger at bruge noget tid på at sætte sig ned og grundigt gennearbejde tingene, så man kan lave en sammenhængende politik, når fru Lotte Bundsgaard samtidig kan sige, at det er i orden, at fru Lotte Bundsgaard ikke lige er helt færdig med at tænke igenem, hvordan fru Lotte Bundsgaard ønsker at gøre tingene.

Det kalder jeg ikke en syltekrukke. Jeg klandrer bare fru Lotte Bundsgaard for at kalde det en syltekrukke, når vi andre forsøger at gøre et grundigt stykke arbejde.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Hvis vi lige skal tage det historiske, så spillede socialministeren den 9. februar ud med nogle konkrete forslag. Det var ikke noget med, at hun sendte et papir til beskæftigelsesministeren, der sagde, at det her syntes hun egentlig, de skulle diskutere rigtig godt igennem. Nej, socialministeren gik ud med en folder på armen, der fortalte om alle hendes forslag, deriblandt omsorgsdage. Det var 9. februar.

I dag står vi her den 25. marts, og beskæftigelsesministeren siger, at han ikke er enig i, at forældrene skal have ret til omsorgsdage. Samtidig direkte adspurgt siger beskæftigelsesministeren, at engang hen over sommeren – i tirsdags sagde socialministeren, at det ville være inden sommer – vil vi komme med vores udspil.

Det kan godt være, jeg er mistroisk, men når først en minister siger noget godt, en anden minister går ud og siger, at han er meget uenig i det, og man derefter siger, at man skal diskutere lukketider i supermarkeder og nogle andre ting, og at man kommer på et tidspunkt hen over sommeren, så frygter jeg, at det er en syltekrukke. Men jeg håber da ikke, det er en syltekrukke, for der er brug for, at børnefamilierne får bedre forhold i det her land.

Kl. 19.20

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Bent Bøgsted (DF):

Jeg skal først beklage, at vores ordfører, fru Pia Kristensen, ikke kan være til stede i dag på grund af sygdom, men vi klarer det alligevel.

Jeg vil lige starte med at sige, at jeg synes egentlig, at det er synd for hr. Villy Søvnald i dag, for jeg føler mig efter den kraftfulde tale heroppefra af fru Lotte Bundsgaard overbevist om, at hvis fru Lotte Bundsgaard havde været socialminister i 1998, så havde hr. Villy Søvnald fået sine omsorgsdage gennemført i 1998. Så jeg tror egentlig, hr. Villy Søvnald sidder og er lidt ked af det i dag. Men det kan da godt være, at fru Lotte Bundsgaard kan rette op på den sag, det vil jeg da ikke på noget tidspunkt udelukke. Men nok om det.

Socialistisk Folkeparti kommer med et forslag om omsorgsdage, og det kan jeg egentlig godt forstå, eftersom det er et gammelt ønske fra SF, beslutningsforslag nr. B 33 fra 1996-97 og nr. B 47 fra 1998-99. Hvorfor nu det? Socialministeren

kom med en udmelding om, at der skulle omsorgsdage til. Det var efter vores mening en rigtig dum udmelding på det tidspunkt. Når der ikke var opbakning fra en samlet regering til det, socialministeren kom med, så er det jo lidt pinligt, at det er en minister, der kommer med den slags. Men det er så sådan det er.

Nu har regeringen så lovet at komme med et samlet udspil til, hvad der kan gøres for børnefamilier, og i den forbindelse sagde fru Pia Kristensen i tirsdags, at Dansk Folkeparti ville vente på det samlede udspil, før vi tog stilling til, hvad Dansk Folkeparti ville være med til, og det gælder også i denne forbindelse med omsorgsdage.

Så før vi har set det samlede udspil, som vi er enige om i Dansk Folkeparti at vi vil vente på, kan vi ikke sige noget om, hvorvidt vi vil støtte forslaget om omsorgsdage, men vi vil tage stilling, når vi ser det udspil, der kommer fra regeringen.

Vi vil ikke afvise, at det er en god idé med omsorgsdage, for det er det klart, når man tænker på børnefamilier, og hvad de kan, men vi har altså bestemt, at vi venter på det samlede udspil.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

I Det Konservative Folkeparti kender vi godt til den slags små dagligdags problemer, man kan have, når man er børnefamilie. Det kan nogle gange være svært at få dagligdagen til at hænge sammen og da særlig, når det lille vidunder vågner op tidligt om morgenen med feber. Derfor forstår vi sådan set også de gode intentioner, der er i forslaget fra SF, og derfor deltager vi jo netop også aktivt i den ministergruppe, der i disse tider forsøger at finde frem til muligheder for at lette dagligdagen for børnefamilierne.

Beskæftigelsesministeren har været inde på nogle af områderne, og andre områder, som vi har drøftet, har også netop været pasningsproblemerne i forskellige situationer og nogle mere fleksible rammer for at få passet børnene, både når de er raske, og når de er syge.

Vi har det også sådan i Det Konservative Folkeparti, at vi helst ikke blander os i overenskomstområdet. Derfor er vi også utrolig glade for, at det nu ser ud til, at parterne selv vil indføre en barselfond. Det er noget, der har været et stærkt ønske fra konservativ side, og det er noget, vi meget håber det vil lykkes at få igennem.

Vi ser altså således helst, at man respekterer parternes overenskomstforhandlinger, og ser jo også, at der i mange overenskomster er omsorgsdage. Som ministeren også var inde på tidligere, er det jo sådan, at mange har 5 feriefridage, der netop dækker dette formål. Egentlig må vi indrømme, at vi fra konservativ side undrer os en lille smule over, at venstrefløjen ikke har mere respekt for arbejdsmarkedets parter og overenskomstforhandlingerne.

Vi frygter et eller andet sted, hvis man på mange områder går ind og blander sig netop i overenskomsterne, at det så vil være noget, som både arbejdsgivere og lønmodtagere på det kraftigste vil betakke sig for. Derfor undrer vi os en smule over venstrefløjens iver for at blande sig i overenskomstområdet – det gælder sådan set også den næste sag på Folketingets dagsorden i dag – men vi ser samtidig frem til resultatet af det ministerudvalg, som jeg kan informere fru Lotte Bundsgaard om at jeg også sidder med i, og at jeg absolut ikke føler mig som siddende i en syltekrukke. Det er måske derfor, at jeg har lidt større tiltro til dette udvalg, end fru Lotte Bundsgaard har, idet jeg rent faktisk oplever, hvordan arbejdet skrider frem i det her udvalg. Jeg har derfor stor tiltro til, at vi nok skal få noget konstruktivt ud af det, så vi får lettet dagligdagen for børnefamilierne.

Kl. 19.25

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Tak til fru Charlotte Dyremose for, at hun er enig i, at det kan være svært at være børnefamilie, når børnene er syge, og det hele skal hænge sammen. Det var sådan set fint nok.

Men så hørte jeg fru Charlotte Dyremose sige, at de 5 feriefridage jo dækker netop dette formål. Derfor har jeg et konkret spørgsmål til fru Charlotte Dyremose: Er Det Konservative Folkeparti enig eller uenig med socialministeren i, at forældre skal have ret til 6 omsorgsdage?

Når nu fru Charlotte Dyremose sidder i denne her syltekrukke, så kunne jeg også godt tænke mig at høre: Hvornår tror fru Charlotte Dyremose, at det her udvalg bliver færdigt, for socialministeren sagde som sagt til sommer, og beskæftigelsesministeren sagde hen over sommeren? Hvornår vurderer fru Charlotte Dyremose, at det er færdigt?

Det er sådan set ikke, fordi jeg vil være flabet, at jeg stiller spørgsmålet, det er bare, fordi jeg

bekymrer mig om, hvornår der så kommer et udspil fra regeringen.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Fuldstændig ligesom jeg mener, det er utrolig vigtigt, at der kommer en barselfond på overenskomstområdet, så mener jeg også, at det er utrolig vigtigt, at man tager hensyn til, at forældre har brug for at passe deres børn, når de er syge.

Derudover har jeg også konkret overvejet andre modeller for netop at sikre, at børn kan blive passet, når de er syge, men af frygt for, at det så bliver udlagt som et løfte, synes jeg, at vi skal overveje det, før vi nævner noget her, for ellers bliver det jo pludselig betragtet som noget andet end den overvejelse, det er.

Med hensyn til, hvornår vi bliver færdige i udvalget, synes jeg faktisk, at det vigtigste er, at vi får lavet et ordentligt stykke arbejde, og jeg synes ikke, det er lige så vigtigt, om det bliver den ene eller den anden måned, vi bliver færdige i.

Jeg synes i øvrigt ikke, at vi er nået langt nok til, at jeg vil komme med en vurdering af, hvornår vi er færdige med det arbejde. Jeg kan bare vurdere, at det skrider frem.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Det er jeg glad for. Så siger jeg til mig selv, at nu skal jeg være tryk ved, at regeringen kommer med et godt udspil på et tidspunkt.

Men mit spørgsmål var egentlig ikke, hvad fru Charlotte Dyremose havde af forslag, men hvad Det Konservative Folkeparti mener. Er Det Konservative Folkeparti enig med socialministeren, når hun siger, at forældrene skal have ret til op til 6 omsorgsdage, eller er Det Konservative Folkeparti uenig?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Det Konservative Folkeparti er fuldstændig enig med socialministeren i, at børnefamilierne har nogle væsentlige problemer, bl.a. når de skal have passet deres syge børn, og derfor arbejder vi også i Det Konservative Folkeparti for at se på, om vi på nogen som helst måde kan løse de problemer for forældrene.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Fru Charlotte Dyremose undrer sig over vores forslag; det synes jeg godt kan undre. Hvis man nu forestiller sig, at man i årevis har kæmpet for en sag, for SF's vedkommende omsorgsdage, og ministeren på området så lige pludselig går ud, ikke er tvunget ud, men sådan helt frivilligt siger i fjernsynet og i Jyllands-Posten, at nu skal børnefamilier have ret til omsorgsdage, så er det klart, at man som SF'er bliver oprigtig glad og tænker, juhu, her har vi en minister, der er fuldstændig enig med os.

Så jeg kan ikke forstå, hvis det undrer den konservative ordfører, at vi griber muligheden og siger, o.k., nu kan vi få det gennemført – troede vi.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen så er situationen jo bare den, at regeringen er kommet hr. Villy Søvndal lidt i forkøbet, fordi den netop har besluttet sig for, at vi i samlet flok i en større gruppe vil forsøge at se på ikke bare enkelte problemer for børnefamilien, men en lang række af de ting, der i dagligdagen gør det besværligt for børnefamilierne, og dermed forsøger at komme med et samlet udspil til, hvordan vi kan lette dagligdagen for børnefamilierne.

At hr. Villy Søvndal og andre er enige i nogle af de forslag, som socialministeren er kommet med, kan jeg kun som konservativ være glad for.

Kl. 19.30

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det er jo lidt svært at sige, at andre kommer os i forkøbet, når vi nu faktisk har foreslået det så mange gange. Den korrekte beskrivelse er vel, at socialministeren lader sig inspirere af SF og foreslår noget, som er fuldstændig analogt med, hvad vi har foreslået i hvert fald tre gange før her i Folketinget.

Så er det klart, at jeg står op hver morgen og overvejer, hvad jeg kan rose den konservative minister for i dag, og hver gang det lykkes mig at finde et område, hvor jeg kan rose socialministeren, så bliver jeg glad.

Så tænkte jeg: Her er en minister, der skal vide, at hun har tilslutning fra et parti mere i Folketinget. Det kan jeg ikke forstå man bliver så vred og sur over, det må da være en utrolig god fornemmelse som socialpolitisk ordfører at ople-

ve, at i en situation, hvor partiet ikke rigtig bækker op, og hvor det andet regeringsparti nærmest modarbejder en, er der et parti, man kan tro på, nemlig SF.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er altid glad, når hr. Villy Søvndal står op om morgenen og roser den konservative socialminister. Det skal der ikke herske nogen som helst tvivl om.

Jeg har måske ikke været helt tydelig nok heroppe fra talerstolen, men jeg stod faktisk med et forholdsvist stort smil på, da jeg svarede hr. Villy Søvndal før.

Jeg er sådan set på ingen måde sur over eller ked af, at SF har det her forslag. Jeg konstaterede blot, at forud for, at SF har fremsat det her beslutningsforslag, har man altså i regeringen gjort det, at man har nedsat det her ministerudvalg, hvor vi arbejder på at se på en bred ramme for, hvordan vi kan hjælpe børnefamilierne i deres dagligdag.

Så kan vi jo kun være glade for, at vi sideløbende kan arbejde med det og forhåbentlig også kan finde frem til nogle fælles initiativer, når vi har fået gennemarbejdet området fra regeringens side.

Jeg håber så også, at hr. Villy Søvndal vil tilgive mig, at jeg i det her arbejde gerne vil se på børnefamilierne bredt og ikke kun på enkeltområder.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Lotte Bundsgaard spurgte tidligere fru Charlotte Dyremose, men fik ikke rigtig noget svar på det, som fru Charlotte Dyremose sagde i sin tale om, at børnefamilierne jo sådan set ikke havde så meget brug for omsorgsdage, for de kunne jo bare bruge feriefridagene.

Så ville jeg godt høre: Er det Det Konservative Folkepartis politik, at man ikke mener, der er brug for omsorgsdage, at man mener, at børnefamilierne bare skal bruge feriefridagene? Altså de dage, der egentlig skulle være til ferie, skal man i stedet bruge, når ens børn er syge. Er det Det Konservative Folkepartis politik?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu skal vi måske lige tage historien korrekt med de der 5 feriefridage, for det er jo sådan, at de startede som 3 omsorgsdage til børnefamilierne

og så blev udvidet til, at alle fik ret til 5 feriefri-dage, som så kunne bruges til forskellige formål.

Det er også derfor, at jeg ikke nu vil stå her og lægge mig fast på, hvordan og hvorledes vi skal gøre. Jeg vil gerne se på muligheder for at løse problemerne med at passe børnene, når de er syge.

Det er klart, at det er meget svært at forudse, hvornår børnene bliver syge, og derfor er det jo også nødvendigt at se på, om vi kan løse det, når forældre, som jeg også sagde i min ordførertale, vågner tidligt om morgenen, og det lille vidunder har feber.

En af de ting, som vi sidder og arbejder med i den her ministergruppe, er, om vi kan finde nogle løsninger, for at vi kan hjælpe børnefamilierne i den situation.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jamen jeg vil gerne komme med lidt oplysning fra børnefamilierne til fru Charlotte Dyremose. Når man står op om morgenen og opdager, at ens barn er sygt, så er det, man har brug for at kunne være hjemme hos barnet, så man ikke skal tage sit syge barn med på arbejde eller prøve at se, om man på en eller anden måde kan komme lidt pudder på eller på anden måde få barnet til at se lidt rask ud og sende det hen og smitte alle de andre i børnehaven, eller hvis det er et lidt større barn lade det ligge alene hjemme, selv om man egentlig ikke synes, det hverken er forsvarligt eller særlig rart for barnet.

Det, man har brug for, er at få lov til at blive hjemme sammen med sit syge barn. Kan fru Charlotte Dyremose se nogen andre muligheder for, at man kan blive hjemme sammen med sit syge barn, end at man har ret til at blive hjemme?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu er det heldigvis sådan, at der er en lang række mennesker, der har de her muligheder. Der er nogle steder forskellige muligheder i lovgivningen, i overenskomster, for at man kan det her.

Så er der andre, og det er jeg helt enig i, der står med de her problemer, og det er bl.a. derfor, vi sidder i den her ministergruppe og forsøger at overveje, hvad vi kan gøre for at løse de problemer, som børnefamilierne står med til daglig.

Jeg vil altså ufatteligt gerne have lov til, at vi gør det samlet og ikke kun ser på en problemstilling, men ser på en bredere problemstilling.

Jeg kan altså bedst lide, hvis det kan være sådan, at arbejdsmarkedets parter løser den her slags problemer, og derfor er det da først og fremmest mit håb, at det er der, det kan ske, men samtidig sidder vi altså i ministergruppen og overvejer, hvad vi kan gøre inden for området.

Kl. 19.35

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Jeg vil starte med at sige, at fru Charlotte Dyremose så stadig mangler at svare på, hvad alle os, der er på den del af arbejdsmarkedet, som ikke er omfattet af overenskomster, skal stille op, og jeg kan fortælle fru Charlotte Dyremose, at f.eks. hele advokatområdet ikke er overenskomstdækket. Det gør, at utrolig mange kvinder søger væk fra det fag, når de skal have børn, fordi de ved, hvor vigtigt det er, at man har ordentlig tid til børn, har mulighed for at være hjemme, når de er syge osv. Tilsvarende er det på mange andre områder, der ikke er overenskomstdækket, et kolossalt problem for børnefamilierne, at man ikke har ret til at være hjemme hos det syge barn, men skal lyve sig selv syg eller skal bruge af feriefri-dagene, som jo egentlig skulle være til at holde ferie sammen med børnene.

Noget af det, som børnefamilierne har aller-mest behov for i dag, er jo tid, tid og tryghed, tid til, at forældrene og børnene kan være sammen, tid til at få hverdagen til at hænge sammen, og for at få hverdagen til at hænge sammen må man have tryghed i jobbet, økonomisk tryghed og tryghed for børnene. Kort sagt skal der skabes nogle rammer, så det bliver muligt at yde den omsorg.

Som det er nu, oplever mange børnefamilier, at deres økonomiske tryghed bliver truet. Når arbejdsløsheden stiger, betyder det jo også, at man kan blive bange for at ringe til arbejdsgiveren og fortælle, at barnet er sygt, og man kan da slet ikke ringe og sige, at barnet bare har brug for omsorg. I den næste nedskæringsrunde vil man nok være mere udsat end den kollega, som ikke har børn.

Efterhånden er der jo kommet en fornuftig lovgivning, så de fleste har ret til at have barns første sygedag. Så langt så godt. Men hvem kender til børnesygdomme, som typisk kun varer en dag, og så er barnet frisk? Nej, som regel tager det jo altså nogle dage, før barnet er rask.

Derfor støtter Enhedslisten varmt, at vi gør noget, for at man får ret til at holde omsorgsdage.

Det er svært at tage alvorligt, når regeringen siger, at den vil gøre noget for børnefamilier, at beskæftigelsesministerens bedste bud på forbedringer for børnefamilier er, at vi skal have afskaffet lukkeloven. Hvis man ser på alle de forældre, som arbejder i butikkerne, så er det lidt svært at se, at det skal give dem bedre vilkår, at de nu skal arbejde endnu længere om aftenen og endnu mere i weekenderne. For andre ansatte kan man jo risikere, at presset fra arbejdsgiveren om overarbejde og mere arbejde bliver større, for tidligere kunne man så i det mindste sige, at man skulle nå at få arbejdet overstået og komme ud og købe ind inden lukketid, men nu kan man jo købe ind hele døgnet, hvis lukkeloven bliver afskaffet.

Socialministeren kan man jo, som hr. Villy Søvnald sagde, næsten få medlidenhed med, når hun lufter gode ideer som pasningsgaranti og omsorgsdage for så at få skudt ideerne ned af såvel sine egne partifæller som af statsministeren. Derfor er det selvfølgelig en god idé, når SF nu fremsætter et af de forslag, som socialministeren gik i byen med i vinterferien.

Enhedslisten mener, det er vigtigt, at vi får omsorgsdage, og at de kommer til at gælde alle børnefamilier. Hvis sådan en ordning skal gælde alle, så bliver det nok også nødvendigt at se en finansiering, som gælder for alle.

Ud over at have omsorgsdage mener Enhedslisten også, det er vigtigt at finde andre måder at få øget tid til børnefamilierne på. Den øgede trykthed vil være til stor gavn for børnene. Derfor er det, at vi igen og igen gør opmærksom på, at noget af det bedste, vi kunne gøre, var at fordele arbejdet i stedet for, at der er nogle, der arbejder alt for meget, dem med små børn arbejder jo allerlængst og alt for meget, og andre slet ikke må arbejde, men går arbejdsløse. Hvis vi fordelte arbejdet i stedet, så ville vi både kunne få en kortere arbejdstid, mindre arbejdsløshed og langt bedre vilkår for børnefamilierne. Det ville vi oven i købet kunne gøre ved at bruge dagpengene aktivt, så det ikke kom til at gå ud over statsbudgettet.

Desuden kunne vi ansætte langt flere i den offentlige sektor til at tage sig af det meget arbejde, som i dag ikke bliver lavet, og hvor alt for mange er nødt til at arbejde alt for meget.

Kl. 19.40

Både af hensyn til børn, ældre og sundhed har vi behov for langt flere hænder til at tage sig

af den nødvendige omsorg. Vi kunne få endnu bedre forhold i det offentlige, end vi har i dag, både i skoler, daginstitutioner, ældrepleje og i sundhedsvæsenet, og de, der er i arbejde, ville ikke blive så hurtigt nedslidt, ville ikke være tvunget til at løbe så hurtigt.

Så omsorgsdage er en del af det, der skal til, og det mener vi altså ikke at vi har brug for et udvalgsarbejde til at finde ud af. Det er gået op for os for længe siden, og derudover mener vi, at vi skal se på en række andre områder, hvordan vi kan skaffe mere tid til børnefamilierne.

Tove Videbæk (KD):

Hensigten med dette forslag er helt i tråd med Kristendemokraternes holdning til børn og børnefamilier. Det burde jo være en helt naturlig ret for småbørnsforældre at være hjemme hos deres børn, når de er syge.

Når børn er syge, bør de naturligvis ikke opholde sig i vuggestuer eller børnehaver og smitte de andre, men for deres egen skyld bør de bestemt heller ikke være der. De skal have lov til at blive friske og komme til kræfter med mor, far, bedstemor eller en anden til at passe dem derhjemme.

Forældre til børn under 3 år skal have ret til 6 dage, og forældre til børn over 3 år skal have mulighed for 3 dage om året. Det er godt nok et meget beskedent forslag, for jeg tror, at børn, der er i daginstitution, i gennemsnit har en del flere sygedage om året. Vi ved jo, at børn, der er i daginstitution, har 20 pct. flere sygedage end børn, der bliver passet hjemme.

Nogle ansatte har via deres overenskomster ret til omsorgsdage og til børns første eller måske endog børns anden sygedag. Disse dage kan bruges til at finde en løsning på pasning, hvis et barn er sygt i flere dage, men langt det bedste er jo, hvis en af forældrene kan blive hjemme, mens barnet er sygt. Det burde alle forældre have mulighed for, for hvad er alternativet, hvis man ikke kan finde hjælp? Tja, der er nok mange muligheder, men for nogle er der ingen.

Kristendemokraterne fremsatte for nogen tid siden et forslag om at sikre lønmodtagernes minimumsrettigheder på arbejdsmarkedet, og blandt de mange gode forslag var der ret til 1 dags frihed for både faderen og moderen ved barns sygdom. Det synes vi da også er et meget beskedent forslag.

Meget af den lovgivning, der vedrører børn, er tilvejebragt af arbejdsmarkedshensyn: Barnet skal passes, så forældrene kan arbejde. Men fa-

milien har altså for lidt tid sammen, og det får konsekvenser, for en tryk og god barndom er stadig det allerbedste grundlag for et godt voksenliv, så børnene og familien skal naturligvis prioriteres, ikke som leverandører af arbejdskraft, men som den største samfundsmæssige ressource, vi overhovedet har.

Jeg har også bemærket socialministerens meget sympatiske og gode forslag vedrørende børnefamilier. Det drejede sig netop om pasningsgaranti, om ret til op til 6 omsorgsdage for forældre med syge børn, og også vi hos Kristendemokraterne vil da gerne føje vores anbefaling til og anbefale socialministeren at gøre alt, hvad hun overhovedet kan for at komme igennem og realisere disse ønsker, på trods af eventuel modstand både inden for og uden for regeringen.

Rundtom i bemærkningerne til SF's forslag er der dog nogle linjer, som vi godt ville have kunnet undvære, ting, vi ikke er helt enige i, men selve kernen i forslaget er vi helt enige i, og derfor vil vi også gerne støtte forslaget.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja, tak for det. Hr. Villy Søvnald som ordfører for forslagsstillerne.

Villy Søvnald (SF):

Når man er politisk deltager i debatten, er der dage, der skærer sig ind i hukommelsen, som jeg tror man altid vil huske og aldrig glemme, og en af de dage, som for mig står som en af de store dage, var den dag, hvor socialministeren gik på TV-avisen, det er næppe noget tilfælde, og sagde, at nu var hun klar til en række børnepolitiske gennembrud.

Når jeg specielt husker det, er det også, fordi alle forslag var genkendelige, for det er alle forslag, vi havde fremsat før. Vi tænkte: Fint, nu lægger vi alle gamle fjendebilleder væk, nu ser vi, at der er en minister, der lader sig inspirere af SF's tanker gennem tiderne, og så er det nu, at chancen er der for at gennemføre det, der tidligere ikke lykkedes. Sådan en dag var den dag i vinterferien.

Kl. 19.45

Derfor må man sige, at det var skuffende at høre beskæftigelsesministerens tale. Han holdt en tale, hvor han redegjorde for alt det, regeringen havde gennemført – en lang opremsning af barselorlov, deltid, pasning uden for hjemkommunen, madordninger, valg af praktiserende læge osv. Det er fint nok alt sammen, men der er bare intet af det, der har med syge børn at gøre,

og det tror jeg også beskæftigelsesministeren medgav under de korte bemærkninger.

Så nævnte ministeren, at det egentlig er noget, der ligger hos arbejdsmarkedets parter. Jeg forstår ikke, hvorfor ministeren siger det. Når en minister siger noget, forventer man jo, at det er, fordi ministeren vil tage initiativer, for alt andet er jo banaliteter, og det kommer man sædvanligvis ikke i TV-avisen for. Man må forvente, at der foreligger en overvejelse om, at det er noget, ministeren vil sætte sine kræfter ind på.

Ministeren nævnte også, og det er rigtigt, at der er grupper, der er omfattet i dag. Ministeren kunne have gjort det modsatte og sagt, at der er en række store grupper på arbejdsmarkedet, der ikke er omfattet af retten til fridage i forbindelse med børns sygedage, men det valgte ministeren altså ikke at gøre.

Der er en række eksempler på, at vi lovgiver for arbejdsmarkedet. Ferielovgivningen er nævnt, og barselorloven, som regeringen har gennemført, er jo også et eksempel på, at der er nogle områder, hvor Folketinget synes, at det er vigtigt at lave rammer for arbejdsmarkedet. Jeg vil godt sige, at de samme partier, som i dag har holdt prisværdige taler om den danske model, er knap så håndsdy, når det drejer sig om at gribe ind i en konflikt. Så stemmer Venstre og Det Konservative Folkeparti for helt uden at ryste på hånden.

Jeg synes, det er ærgerligt, at de stærke mænd i regeringen har vundet kampen over socialministeren. Jeg har tidligere foreslået socialministeren at danne ring med os, der vil støtte hende i denne kamp. Jeg forstår godt, hun udnyttede muligheden i vinterferien, da mange af de centrale ministre, var væk, og jeg tror, hun har ment, at her var endelig en chance for at få nogle af de ting gennemført, som hun gerne vil have gennemført. Men det er jo ærgerligt at konstatere, at det varede altså kun, til de centrale økonomiske ministre og andre ministre kom hjem fra ferie. Så blev ideerne slået hårdt ned, og det syntes vi var ærgerligt.

Jeg synes, fru Charlotte Antonsen var lidt sur i sit indlæg over, at vi overhovedet fremsætter et sådant forslag, og det forstår jeg ikke. Vi kan jo ikke gøre for, at det går skidt for regeringen, det er jo ikke SF's skyld. Regeringen må undskylde mig, men den må altså gribe i egen barm og indse, at det har måske noget at gøre med afstanden mellem de løfter, den giver på de tidspunkter, hvor den kan komme til det, og virkeligheden, hvor der ikke sker noget. Jeg tror, det er grunden

til, at det går regeringen skidt, men det kan man ikke bebrejde SF. Man er nødt til at kigge på sig selv og spørge, om det er klogt at gå ud og rejse kæmpestore forventninger den ene dag for at hugge dem solidt ned den anden dag, som det er sket her.

Fru Lotte Bundsgaard skal jeg takke for hendes ord om, at det er et yderst sympatisk forslag. Jeg synes slet ikke, man skal bebrejde Socialdemokratiet, at Socialdemokratiet er blevet kloge, siden Socialdemokratiet havde regeringsmagten, for hvis vi alle sammen altid hang fast i de synspunkter, vi havde engang, ændrede verden sig jo aldrig. Det er nu engang forudsætningen for at bevæge sig, at man nogle gange skifter standpunkt, og jeg synes, det var velbegrundet, hvorfor Socialdemokratiet har skiftet standpunkt, og at det egentlig er prisværdigt, at man gør det.

Hr. Bent Bøgsted havde ganske rigtigt bemærket, at det er et gammelt SF-forslag, og jeg synes, der hos hr. Bent Bøgsted kunne spores megen forståelse for, at SF fremsætter et forslag på et tidspunkt, hvor der er en reel mulighed for at gå det gennemført. Det er jo nu engang også det, vi sidder i Folketinget for. Vi er her for at prøve at få gennemført de forslag, vi har som politisk parti, og når der så pludselig viser sig en åben dør, drejer det sig selvfølgelig om at slå til. Jeg forstod også, at Dansk Folkeparti vil vente og se på regeringsudspillet, og sådan er det altså.

Fru Charlotte Dyremose undrede sig over, at vi er kommet frem med forslaget. Jeg må sige, at nogle gange får jeg egentlig lidt ondt af socialministeren, for nogle gange må det være en ensom post. Man kommer frem med de visioner, man har, men ikke engang i regeringen får man medhold, tværtimod. Ganske få dage efter, at ministeren rejste alle de sympatiske ideer, som hovedsagelig er hentet i SF's lovforslagskataloger gennem årene, blev hun hugget ned af det store regeringsparti, og det må ikke være nogen rar følelse for en minister.

Kl. 19.50

Så tænker man vel: Jamen hos mine egne må jeg da kunne få støtte. Men sådan oplevede jeg slet ikke fru Charlotte Dyremoses tale. Tværtimod synes jeg, fru Charlotte Dyremose har ladet sig inspirere af de store, stærke mænd i Venstre til også at lægge afstand til socialministerens ideer. Det synes jeg ikke er rart, og det er derfor, jeg vil gentage forslaget om, at så må vi andre,

som vil beskytte socialministeren mod de ting, der kommer udefra, jo slå ring om hende. Men jeg synes ikke, det gør det nemmere at være socialminister.

Jeg skal takke fru Line Barfod for støtten, og jeg synes fru Line Barfod havde to centrale betragtninger, som er værd at fremhæve. Den ene er, at det egentlig er lidt absurd, at netop i en situation, hvor arbejdsløsheden er steget med et par og fyrretusinde under den nuværende regering, har vi mulighed for at tilgodese nogle af de behov, småbørnsfamilierne har.

Alle, der har prøvet at stå med et sygt bart en kold februardagen, mens influenzaepidemien hænger, ved, hvor svært det er at få det hele til at hænge sammen, og så ville det jo være oplagt at tænke i nogle modeller, hvor man kobler arbejdsløshedsbekæmpelse sammen med reformer af den art, vi foreslår. Det synes jeg var en klog og rigtig betragtning, og jeg takker for støtten.

Jeg synes, fru Tove Videbæk holdt en klog tale om, at det egentlig burde være en naturlig ret, og jeg vil også kvittere for, at Kristendemokraterne tidligere er kommet med forslag af samme karakter. Vi kan diskutere teknikaliteterne i dem, men de går jo i samme retning.

Til sidst vil jeg bare sige, at jeg synes, det er ærgerligt, at regeringen svigter på den måde. Man rejser nogle forventninger for bagefter selv at slå dem ned, og jeg synes også, beskæftigelsesministeren gjorde det i dag. Han gentog dog ikke argumentet for lukkeloven, men det skyldes formentlig god rådgivning fra kloge medhjælpere i kommunikation, og det synes jeg bestemt ikke de skal klandres for. Jeg var også spændt på, om der ville komme et argument for højere hastighed på motorvejene som et af budene, men de mere spektakulære bud på, hvordan man løser problemerne, er ikke kommet i dag.

Jeg vil sige til afslutning, at nu venter vi så på, at regeringen kommer med noget. Jeg håber meget, at det bliver på denne side af folketingsvalget, så regeringen kan blive målt og vejet på det, den måtte komme med, og jeg vil gentage tilsagnet til socialministeren: Hvis hun har brug for virkelig støtte, er vi altid til stede i SF, specielt når hun fremsætter forslag, der er groet i SF's have.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 172: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Godtgørelse og bevisbedømmelse ved mobning og chikane m.v.).

Af Jan Petersen (S) m.fl.
(Fremsat 19/2 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg har forstået forslaget således, at en arbejdsgiver, som flere gange groft har tilsidesat sine pligter efter arbejdsmiljøloven, kan blive pålagt at betale en godtgørelse til en ansat, som af den grund er blevet fysisk eller psykisk skadet, og at der indføres såkaldt delt bevisbyrde, så det er arbejdsgiveren, som skal bevise, at han har opfyldt sine pligter efter loven. Det kræver dog ifølge forslaget, at den ansatte først skal kunne »påvise faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er sket en tilsidesættelse af arbejdsgiverens almindelige pligter«.

Det er ikke let at forstå, hvad det egentlig er, forslagsstillerne ønsker. Efter selve bestemmelsens formulering er det overtrædelse af alle arbejdsgiverens almindelige pligter efter arbejdsmiljøloven, der skal kunne udløse en godtgørelse, og det er også alle fysiske og psykiske skader, som er relevante, hvis der er sammenhæng mellem pligtovertrædelsen og skaden. Men bemærkningerne til forslaget går kun på mobning, så hvad er det egentlig, man ønsker med lovforslaget? Ifølge bemærkningerne er hensigten med forslaget at forhindre mobning og chikane på danske arbejdspladser.

Regeringen er fuldstændig enig i, at mobning kan være et alvorligt problem, og at mobning bør tages tilsvarende alvorligt i reglerne og i opfølgningen af reglerne. Arbejdsmarkedets parter har på tilsvarende vis givet udtryk for dette synspunkt i det såkaldte Prioriteringsudvalg under Arbejdsmiljørådet. Prioriteringsudvalget har nemlig i forsommeren 2002 anbefalet fire områder til særlig prioritering: alvorlige ulykker, herunder dødsulykker, tungé løft, ensidigt, gentaget arbejde og psykisk arbejdsmiljø. Samtidig fandt Prioriteringsudvalget frem til de brancher, der havde de største problemer inden for hver enkelt af de fire områder, så arbejdsmarkedets parter har altså på både virksomhedsplan og landsplan en væsentlig og naturlig opgave i arbejdet for at skabe et bedre psykisk arbejdsmiljø, herunder forebyggelse af mobning.

Grundlæggende kan man sige, at problemer med mobning er vanskelige at regulere via lovgivning og myndighedskontrol. Problemer med mobning bør derfor primært klares der, hvor de opstår, nemlig på arbejdspladserne, og løsningen af problemerne skal ske i et tæt samarbejde mellem ledelse og medarbejderrepræsentanter, gerne som en synlig del af personalepolitikken og eventuelt med bistand af rådgivere udefra.

Mobningsproblematikken bør inddrages i det forebyggende arbejde, og her spiller arbejdspladsvurderingerne en vigtig rolle. Regeringen har derfor i forbindelse med reformen af arbejdsmiljøloven foreslået, at der som led i arbejdspladsvurderingerne skal foretages en supplerende vurdering og stillingtagen til forebyggelse af virksomhedens arbejdsmiljøproblemer, og her vil det være naturligt at inddrage mobningsproblematikken.

Siden 2002 har arbejdsmarkedets parter selv kunnet indgå aftaler om, at det er parterne selv, der i det fagretlige system påser, at arbejdsmiljøreglerne om mobning overholdes. Arbejdstilsynet tager sig selvfølgelig af tilsynet på de områder, som falder uden for de overenskomstdækkede.

I den ansættelsesretlige lovgivning findes der godtgørelsesbestemmelser og bevisbyrdebestemmelser. Men man skal være opmærksom på, at der er ingen offentlig tilsynsmyndighed på disse områder og derfor heller ingen tilsynspligt, så man kan derfor ikke sammenligne arbejdsmiljølovgivningen med den ansættelsesretlige lovgivning. Mere relevant er det at pege på erstatningsansvarslovens § 26, som går ud på, at den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse